דאי ס"ד דאורייתא מכי שחיט בה כו' • משמע דאי הוה מדרבנן חציב דמרה שפיר ומחוך כך היה נראה לדקדק דתקרובת ע"ז אסורה בהנאה דאורייתא מדקאמר לעיל ור"מ שוחט לע"ז אמאי מחייב כיון דשחט פורתא אסרה אידך לא דמרה קטבא ואי דרבנן הוה חציב שפיר דמרה ומיהו יש לדחות דתקרובת ע"ז אפי' לא אסורה בהנאה אלא מדרבנן חציב ליה שפיר ולא דידיה כיון דאסרו חכמים בכל הגלות דאפילו קידש בו אין האשה מקודשת כדתנן בתוספתא דקדושין (פ"ד) המקדש ביין נסך (וכבע"ז) בעורות לבובים כו' אע"פ שקדש בדמיהן אינה מקודשת אבל חולין בעזרה אי הוי דרבנן וקידש בו את האשה מקודשת לכך חציב דמריה דבסוף הא"ם מקדש (קדושין דף מ:) קתני גבי חולין שנשחטו בעזרה רבי שמעון אומר מקודשת ופריך אלמא קסבר רבי שמעון חולין שנשחטו בעזרה לאו דאורייתא כו' ומיהו איסור אכילה דהויא ודאי דאורייתא יש לדקדק משמעתין דלעיל דפטרי רבנן שוחט לע"ז משום שחיטה שאין ראויה ואי איסור אכילה לא הויא אלא מדרבנן לא היה נחשב בכך שחיטה שאינה ראויה כמו מעשה דשבת למאן דאמר דרבנן וא"ל דאי אסור באכילה דאורייתא הייט על כרחך משום דהוקשו למת מהאי טעמא נמי איאסר בהנאה כמת וי"ל כיון דכתיב ויאכלו זבחי מתים לאכילה איתקוש ולא להנאה: **רבא** אמר מכאן ולהבא הוא נפסל • תימה [דברים] חזקת הבתים (נ"ב דף נא• ושם*) אמר זה אומר של אבותי (א) וזה אומר של אבותי הלא אייתי סהדי דאבהתיה היא ואכלה שני חזקה והאי אייתי סהדי דאכלה שני חזקה אמר רב נחמן אוקי אכילתא בהדי אכילתא ואוקי ארעא בחזקת אבהתיה אמר ליה רבא והא עדות מוכחשת היא והשתא אמאי הוי מוכחשת הא רבא אית ליה הכא מכאן ולהבא הוא נפסל ואית לן למימר לדידיה אאכילה דאיתכחוש איתכחוש ואאבהתא דלא איתכחוש לא איתכחוש מידי דהוי אנשים מעידים אותו שגנב וטבח והוזמו אטביחה דלרבא דאמר מכאן ולהבא הוא נפסל אע"ג דתוך כדי דיבור כדיבור *דמי כיון דמהתיא שעתא דקא מהזמי הוא דפסלי אטביחה דקמיתחוש איתחוש לא איתחוש כדמוכח לקמן ולהאי טעמא דמפרש משום חידוש ניחא *אבל טעמא דהוי משום פסידא דלקוחות קשה דאין נראה דנקט לקוחות דוקא מדלא קאמר אילא בזיבייהו כל עדות שאין לענין לקוחות וי"ל דלמאי דמחלק התם בין אותו עדות לעדות אחרת ניחא דכיון דהוחזקו משקרים על אותה קרקע תו לא מהימני עלה אבל הכא אע"פ שהוחזקו משקרים על הטביחה לא הוחזקו משקרים על הגניבה דלא חציב ליה כאותה עדות: **אין** לך בו אלא משעת חידושו ואילך • אין להקשות מנא ליה דמהימני המזימין לפוסלן נימא דאין לך לרבויי אלא חידושו ועשיתם לו כאשר זמם אבל אין נפסלין דודאי כיון דמשלמין ממון ונהרגים כ"ש נפסלין דלא המגיהו רחמנא לאלאין אבל קשה דלרב חסדא דאמר בחזקת הבתים (נ"ב שם:) שתי כיתי עדים המכחישות זו את זו בהדי סהדי שקרי למה לי אם כן אין חידוש מה שנפסלין אדרבה מה שהמזימין כשרים הוי חידוש לרב חסדא והתם בעי למימר דרבא כרב חסדא וי"ל דלמאי דבעי למימר התם דרבא כרב חסדא לא הוי טעמא דרבא משום חידוש אלא משום פסידא דלקוחות ומסקנא דהתם דמוקי לה כרב הונא דאמר זו באה בפני עצמה כו' הוי חידוש מה שנפסלין קמאי והא דמשני רבא בפרק כל הנשבעין (שבועות דף מו• ושם) אליבא דרב חסדא מתניתין דרישא השנה לאו משום דס"ל כוותיה ועי"ל דלרב חסדא נמי הוי חידוש מה שנפסלין ודאי והאי דחציב להו סהדי שקרי בשתי כיתי עדים איטו אלא מספיקא ואם היו שנים מן השוק מעידין פלוני מכה ואחת משתי כיתי עדים אלו המכחישות זו את זו אומרת לא לה לא הייתי מוציא ממון מספק ואלו המזימים פסולים לגמרי אפי' להחזיק הממון על פיהן הלכך חידוש הוא ולגבי הכי אין לך בו אלא משעת חידוש ואילך לחושבם כודאי פסולין *ולפי זה הוה מלי למימר דאיכא ביזייהו כל שטרי מלוה ומקח הבאין להוציא דלטעמא דפסידא דלקוחות נאמנים להוציא אלא דלא חציב אלא מילתא דאיכא ביזייהו בין לרב הונא בין לרב חסדא ואם תאמר ולמה הוי חידוש כלל והלא מן הדין יש להאמין בתראי במיגו דאי בטו הוו פסלי לקמאי בגזלותא ובשתי כיתי עדים המכחישות זו את זו ליהמני בתראי במיגו בין לרב הונא בין לרב חסדא ואור"י דלא שייך מיגו אלא באדם אחד אבל בשני בני אדם לא שייך מיגו דאין דעת שניהם שוה ומה שירלה לטעון זה לא יטעון זה ועוד נראה דקלא דמי האי מיגו למיגו במקום עדים שהרי יש עדים כנגד האי מיגו להכחישם ואע"פ שיש כמו כן עדים עם המיגו אין בכך כלום [ועוד] דלא עדיף מיגו מעדים שאם היו עדים מסייעים לאלו לא היה להם כח להכחיש את אלו דהא תרי כמאה וכ"ש מיגו והא דאמר בפ"ב דכתובות (דף יח: ושם) שנים החתומים על השטר ואמרו קטנים או אנוסים הייטו כו' אם אין כתב ידם יוצא ממקום אחר הרי אלו נאמנים האי לאו מיגו הוא שאין השטר מתקיים אלא על פיהם והפה שאסר הוא הפה שהתיר דדאמרינן התם בהחוא פירקא (דף כב:) מנין להפה שאסור הוא הפה שהתיר ופריך הא למ"ל קרא סברא הוא ובשנים החתומים על השטר ומתו ובאו ב' מן השוק ואמרו קטנים או אנוסים או פסולי עדות היו דאמר התם דאי כתב ידם יוצא ממקום אחר אין נאמנים אלא הוו תרי ותרי ל"ל דפסולי עדות דקאמר הייטו קרובים דאי גזלנים הוי אלו נאמנים אפילו היו בפניהם ועוד יש תירוצים אחרים ואין להאריך כאן: **מבאן** ולהבא הוא נפסל • נראה שאם לא נראה השטר עד לאחר הזמה אף על פי שזמנו מוקדם להזמה מודה רבא דלא משגחינן בהו דמי' יודע שמא אחר הזמה כתבו אלו המזימים זה השטר והקדימו זמנו והא דאמר דאין נפסל למפרע הייטו בשטר שנראה קודם הזמה:

פז א ב ג ד מיי' פכ"ח מהל' עדות הל' ו:

פח ה מיי' פ"י מהל' עדות הלכה ד סמג לאין דיין עוד ס"ע מ"מ מי' לר סעיף ח:

הגהות הב"ח

(א) תוס' ד"ה רבא וכו' זה אומר של אבותי ואכלתיה שני חזקה וזה אומר של אבותי ואכלתיה שני חזקה אלא אייתי סהדי:

גליון השי"ס

תוס' ד"ה דאי וכו' אפי' לא אסורה בהנאה אלא מדרבנן. עיין חולין דף קמח ע"א תד"ה מדאי מתרצי:

נוסא/מבנה

מה' אבי' ובאו עד נומא דאכיל נפסל -אי- מכאן ולהבא ב' לטונות בהגהת טיא רבא

נוסא

עד"מ טנאלאו נומאה בקבר לעצות על נעיבה, שיחה ומכירה

[ד"ה מ"ל]

כוומם לייאב דלא ליימא סכות דמ"ה אייני דכמידו תוך כדי דיבור- העתק מתילופי גרסאות

דדוקא גבי זומה המזיין מכאן ולהבא הדדים ולא גבי הכחשה- העתק מתילופי גרסאות

ומשעת העדות עד הזמה כמוכחשים וסוו ספק פסולין- העתק מהג"ל

ג' מ"מ וכן הוא בתוס' פרק מ"ם

דאי ס"ד דאורייתא מכי שחיט בה כו' • **דאי ס"ד דאורייתא** • היכי מתרץ רבי יוחנן למתני' הא בפורתא קא מתכשרא לה: **כי קא מחייב** • בהשלומין: **אפסוא פורפא** • מחייב דכי היכי דהוי שחיטה לענין חולין בעזרה בתחילתה הוי נמי טביחה לענין תשלומין: **ונמרן בפנים** • דאיכא "וטבחו" כולו קולס שנאסרה בהנאה: **מתני'** **משלמין לו אם ככל** • וכגמ' מוקי לה כשהוזמו תחלה על הטביחה: **ופאחרונים משלמים ג'** • לשור וכגון שהוזמו אחרונים תחילה דאי עדי גניבה הוזמו תחילה בטלה לה עדות טביחה דדלמא בעלים מכרוהו לו וכי מיפזמי אמאי משלמי: **בטלה עדות שניה** • והוא משלם כפל משום ראשונים והן פטורין דאין עדים משלמין ממון עד שיזומו שניהן: **בטלה כל העדות** • והוא פטור והן פטורין ואפי' חזרו והוזמו אחרונים אחרי כן אין משלמין שהרי בטלה עדותן כבר והוכחשו דכיון דלא גנב לא טבח ואהכי לא מחייבו אלא אמעמו הייתם" שסתרו גופה של עדות וכ"ש אם הוזמו שניים הראשונים תחילה שעדות שניה בטלה אלא שבזמן שלא הוזמו אלא אחד בטלו שניהן אבל כשהוזמו שניהם לא בטלה עדות ראשונה אלא משלמין כפל: **גמ'** **למפרע נפסל** • העיד בניסן והוזם על עדות זו בתייר כל העדיות שהעיד ביתיים פסולות דמשעה שהעיד עדות זו נפסל: **מכאן ולהבא** • מהוזם: **אל משם** • ידך עם רשע: פסידא

גמ' איתמר *עד זומם אביי אמר למפרע הוא נפסל רבא אמר מכאן ולהבא הוא נפסל אביי אמר למפרע הוא נפסל • מהתם אלא שעתא דאסהיד הוה ליה רשע והתורה אמרה "אל תשת רשע עד" רבא אמר מכאן ולהבא הוא נפסל • עד זומם חידוש הוא דהא תרי ותרי נינהו מאי חזית דציית להני ציית להני הלכך אין לך בו אלא משעת חידוש ואילך איבא דאמרי רבא נמי כאביי סבירא ליה דאמר למפרע הוא נפסל והבא היינו טעמיה דרבא משום

מסנהדרין כו:

נפסל לית מכאן ולהבא

משום